

Pereitais rinkimais lietuviai negali pasidžiaugti, nes į kongresą nepravedė nei vieno savo tautiečio. Tuom tarpu lenkai turi kongrese desėtką savo atstovų. Tiesa, šen bei ten pateko ir lietuviai. Pav. Maryland legislatoroj išrinktas adv. N. Rastenis. o Chicagoj antram terminui — teisėjas J. T. Zuris. Bet ką gi tas reiškia, palyginus su mūsų skaičium šioje šalyje? Tai tik trupiniai nuo turtoalių stalo! Laikas jau būtų ir mums atsistėti prie stalo lygiai su kitais.

Taigi antras frontas prieš nazius tapo atidarytas Egipte. Ir vokiečiai čia gavo tokį smūgį, kokio jie nebuvo matę šiam kare. Pirmą syk jų panzarautos divizijos bėga be atodairos, nugalėtos ir išblaškytos. Prieš kiek laiko, Berlyno radio buvo paskelbus, jog anglai nepajudins maršalo Rommelio, nes pastarasis turis viršgamtiską nuovoką, įkvėptą iš pat aukštųjų. Bet šį kartą ir toji nuovoka neveikia, nes anglai ir amerikona, kontroliuodami orą, sutrukė jos kelienei nuo žvaigždžių ir Rommelio sujaudintą protą.

Mes esam įpratę manyti, jog pirmutiniu lietuvių laikraščiu buvo "Aušra", kurią pradėjo leisti Dr. J. Basanavičius ir Dr. J. Šliupas 1883 metais. Prūsų Lietuvoje. Bet "Aušra" nebuvo pirmutinė. Vytauto laikais Vilniuje pasirodydavo ranka rašyti lapeliai, kurie eidavo iš rankų į rankas su vėliausiom žiniom apie visokius nusidavimus.

Yra užsilikęs vienas ekzemplorius tokio laikraščio iš 1633 metų. Jame pažymėta kokie asmenys tapo išrinkti į Lietuvos seimą, kaip šaunus buvo balsas pas Lietuvos kanclerį, kunig. Radvilą ir pan. Vėliau šiuos ranka rašytus lapukus išstūmė spausdinti laikraščiai.

Kaukazas ir jo kalnai užėmė svarbią vietą dabartinėse kautynėse. Vokiečiai veržiasi tenai, bandydami pasigrobtį turtingus aliejaus šaltinius. Bet iki šiam laikui jiems ne kaip sekasi. Rusų carams ėmė 25 metus užkariauti Kaukazą. Bet tuomet ten gyveno tik pusiau laukinės giminės; dabar gi naziams tenka susidurti su moderniškom fortifikacijom ir gerai apginkluota kariuomėne.

Londonė dabar bando atspėti ką reiškia republikonų laimėjimas neseniai įvykiuose balsavimuose. Anglai prisibijo, kad republikonų grįžimas į valdžią nebūtų pradžia Amerikos izoliacijos, kaip tai įvyko po pereinamo karo.

Ištikro, jei laimėjus šį karą, Amerika atsiskaitytų toliau maišytis į Europą, tai Atlanto čarteris nustotų savo prasmę ir mažoms tautoms tektų vėl atsisturti po kieno nors globa. Ne gana to, trečias pasaulinis karas kiltų greičiau, negu antrasis.

Lenkai viešai pradėjo reikalauti, kad Rytų Prūsija būtų prijungta prie Lenkijos. Girdi, tie plotai kadaise priklausė jiems ir tik laikui bėgant kryžiuočiai juos užgrobė. Taigi istorija esanti lenkų pusėj.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

METAI XXVIII

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO -NOV. 6 D., 1942 M.

No. 45

Naziai Sujungė Lietuvos Teritoriją Su Baltgudija

Nuskyrė Sienas Tarp Lietuvos ir Baltgudžių

Bet Tuom Pat Sykiu Abu Kraštus Sujungė į Vieną Administraciją

Stockholm. — Nazių leidžiamas Minske laikraštis "Minsker Zeitung" pranešė, jog tarp Lietuvos ir Baltgudijos tapo nustatytos sienos. Kaip jos eina ir kas kam priklauso — nepasakyta. Žinoma, tas viskas padaryta apdūmimui žmonėm akių, nes vienur ir kitur pilną kontrolę turi naziai.

Visas šis plotas vadinsi "Generalbezirk Litauen - Weissrussland" (Generalinis Lietuvos -Baltgudijos Apskritis), kuris kaip ir pirmiau pasiliks dašin "Ostlando".

Maldomis Bando Įvesti Prohibiciją Kentucky

Pereito antradienio balsavimuose septyni apskrīčiai Kentucky valstijoje priėmė prohibiciją. Šlapieji nusiskundžia, jog balsavimai nebuve tvarkingi. Girdi, prie kiekvienos balsavimų vietos stovėjo burys moterių ir meldėsi už prohibiciją. Aplinkui buve nešiojami užrašai su perspėjimais, jog kas balsuos už šlapiuosius, to dušia nukentės pragaros smaloje.

Gėrimų šalininkai padavė skūndą rinkimų komisijai. Tačiau, vargiai ar toji ką pagelbės. Kentucky, kuri išdirba daugiausiai degtinės turi 66 sausius apskrīčius ir 54 šlapius.

Amerikiečiai Gelbsti Indusams

Atvykę į Indiją, amerikiečių kariškiai gelbsti vietiniams nugalėti maliarijos liga. Iki šiam laikui ji siautė tarpe 100 milijonų indusų. Bet dabar pradėjus naikinti uodus, kurie išnešioja tą ligą, pastaroji ėmė retėti. Naikinimo procesas atliekamas kerosinu, primaišius pyrethrum.

Jeigu taip, tai Vilnių jie turėtų pripažinti Lietuvai, nes tai istorinė lietuvių žemė. Jei istorinis argumentas tinka vienam atvejui, tai jis turi tiktai ir kitam.

Patarlė sako: "Ne kask kitam duobės, nes pats įkrisi". Tulo Aurora, III. piliečio A. Shucha žmona pareikalavo divorso. Teisėjas palaikė jos pusę ir išakė vyrui kraustytis iš namų. Vargšas neturėdamas kur dėtis miegojo kaimynų beizmentuose.

Bet kokiu būdu jam prisiminė, kad jo žmona yra paeina iš Vengrijos, kitaip sakant priešų šalies pilietė, kuri neturi teisės bylinėtis Suv. Valstijų teismuose. Kuomet jis apie tai pranešė teisėjui, tas tuojau išmetė bylą iš teismo ir leido jam grįžti į savo namus.

Naziai Uždarė Jėzujitų Kolegiją Vilniuje

Roma. — Gautais čia pranešimais vokiečiai uždarė neoficialiai veikusią jėzujitų kolegiją. Jos turta perėmė okupantai. Vedėjai dviasiškiiai išsisklaidė provincijoj, o mokiniai apsigyveno privatiuose namuose. Jėzujitų kolegija buvo įsikūrusi Vilniuje šešioliktam šimtmeityje.

Vokiečiai Uždėjo Ant Varšuvos 1 Milioną Auksinų Kontribucijos

Bernas, Šveicarija. — Varšuvos gubernatorius Ludvig Fisher uždėjo ant miesto gyventojų vieną milijoną auksinų pabaudos, kuri turės būt sumokėta bėgyje vieno mėnesio. Naziai kaltina Varšuvos gyventojus už draskymą gelžkelio ir už apļiejimą vokiečių kareivių rūgštimis.

Į kavinę, kurią laiko nazų kariškiai buvo imesta bomba. Kadangi užpuolikų nepasisekė suimti, tai už juos turės atsakyti visas miestas.

Persijoj Skubiai Plečia Moderniškus Kelius

Anglų ir amerikiečių technikai ir darbininkai tęsia vieškelius ir geležinkelius atsilikusioj nuo civilizacijos Persijoj. Amerikos karinė misija, po vadovybės gen. Wheeler, atsigabeno 5,000 įvairios rūšies žinovų. Į darbą pastatyti arabai, tibetiečiai, neskaitant pačių persų.

Nauji keliai ir padidinti uostai gelbsti siuntimui amunicijos, tankų, maisto ir kitokių dalykų į Sovietų Rusiją ir Indiją. Pratesimui kelio nuo Zahidano iki Meshedos (Šiaurinėj Persijoj) dirba apie 10,000 tibiečių.

Chili Dar Vis Nežino Kurion Pusen Pasisukti

Pietų Amerikos respublika Chili palaiko diplomatinis santykius su ašies valstybėm. Izoliacionistų grupė ten yra stipri. Daugelis bijosi vokiečių ir japonų atakų Chili pakrantėse, kurios siekia 2,800 mylių. Toji šalis turi daug vidujinių vargų. Žmonės biedni, mirtingumas didelis.

Darbininkai ten uždirba vos 200 dol. į metus, o fermeriai — \$100. Tačiau ir ten pasireiškia didesnė simpatija sąjungininkams.

Slaptėsi Vasaros Metu Miškuose

Pradėjus Lietuvos vyrus gaudyti darbus Vokietijoje, daugelis lietuvių buvo išbėge į miškus ir gyveno visą vasarą miškuose. Maistą jiems parūpindavo aplinkiniai žmonės.

Bear Brunt of Japanese Assault

Top ranking officers in command of the marines in the battle for Guadalcanal island and the Solomons are shown in the picture at top. They are, left to right, Col. Gerald Thomas, chief of staff, Gen. A. A. Vandergift, and Brig. Gen. William H. Rupertus, in command of the marines on Tulagi. Below, two big Flying Fortresses roar down the long runway of Guadalcanal airport, one of the prime objectives in the Japs' "all out" assault on the strategic island. The airport was built by the Japs and taken from them by U. S. marines.

Sovietai Bombarduoja Lietuvos Miestus

Daugiausiai Nuventėjo, Tai Vilnius

Nuo pradžios karo, sovietų karo lakūnai bombardavo Kauną tris kartus; Tauragę bombardavo vieną kartą. Didžiausias Lietuvos miestas Vilnius yra bombarduojamas be paliovos.

Iš Vilniaus miesto gyventojų — 220,000, liko apie 120,000. Beveik visi žydai buvo išvaryti iš Vilniaus; taipgi daug lenkų, kurie buvo atvykę į Vilnių laike Lenkijos valdymo, dabar dauguma sugrįžo į Lenkiją ar buvo išvaryti. Vilniaus miestas daug pasikeitė, tačiau Aušros Vartų Bažnyčia tapo nepaliesyta.

Serbijoj Veikia Jaunų Partizanų Būriai

Ankara, Turkija. — Okupuotoj serbų sostinėj išena nazų kontroliuojamas laikraštis "Novo Vreme", kuriame aprašyta kovos su vietiniais partizanais. Gruzų apilinkėje įvyko susirėmimas. Kadangi vokiečiai turėjo didesnės spēkas, tai partizanai buvo priversti trauktis.

Tik vienuose apkasuose piškėjo be sustojimo šūviai. Vokiečiai išgirdo, jog gynėjai nemo-ką valdyti kulkosvaidžio ir šturmu puolė tą vietą. Apkasuose jie surado du po 15 metų berniukus, abu žuvusius.

Susijungė Mass. Valstijoj

Prieš 18 mėnesių Frank V. Kareiva įstojo kariuomenėn ir buvo pasiūstas į Falmouth, Mass. Čia ji aplankė jo mergina, Bridgeportietė S. Brasonaitė. Tą pačią dieną jie apšvedė, jo ant rytojaus jaunavedis išvyko į Airiją. Dabar jis gavo seržanto laipsnį.

Maža Šveicarija Nebijo Hitlerio Galybės

Šveicarų Spauda Atvirai Smerkia Nazių Tvarką

Nazių spaudos viršininkas Berlyne, Dr. Paul Schmidt pareiškė užsienio korespondentams, jog šveicarų spauda neigiamai žiurinti į hitlerininkų "naują tvarką" Europoje. Toliau Dr. Schmidt pridėjo, jog tokiem redaktoriams nebūs vietos būsimoj Europoj ir jie turės kraustytis kur nors Azijos dykumas. O geriausiai būtų nuo jų visai atsikratyti.

Demokratinės Šveicarijos spaudos atstovai neišsigando. Vienuose jų laikraščiuose pasipylė nauja kritika ir užtikrinimai, jog šveicarai nėra pratę drebėti nuo kieno grasinimo.

Amerikiečiai Pliekia Japonus Salomonuose

Aviacija ir Laivynas Gelbsti Marinams

Mūšiai Guadalkanalo saloje kilo iš naujo. Bet šį kartą puolimus pradėjo amerikiečiai, norėdami atstumti japonus toliau nuo Hendersono aerodromo ir sykiu sudaryti japonų apsupimo planus. Pastarieji tapo atstumti keletą mylių vakarų ir rytų pusėj. Keli šimtai japonų likosi užmušti. Į amerikiečių rankas pateko ir visokių grobio.

Pasiliksime be Skustuvų

Washington. — Karinės produkcijos taryba sulaukė išdirbiną skustuvų. Nuo šio laiko jos gaminamos tiktai kariškiams. Tuo būdu manoma sutaupinti apie 800 tonų plienos.

Naziai suėmė Amerikos piliečius Norvegijoje ir rengiasi išsiusti juos į Vokietiją.

Rommelio Armija Bėga be Atodairos

Vokiečiai Pagrobė Iš Lietuvių Visą Biznį

Juoduosius Darbus Bando Suversti ant Savivaldybių

Londono laikraštis "The Economist" rašo, jog Vokietijos politika užkariauotose šalyse yra įtraukti vjetos savivaldybes taip, kad tos šalies valdžios pareigūnai imtų atsakomybę už įvairias sunkenybes, kurios yra žmonių. Tuo tikslu buvo suorganizuota neva pačių lietuvių tvarkomos organizacijos miesteliuose ir apygardose. Svarbiausios jų tai rinkimas takų, — gi taksi yra java, renkami nuo ūkininkų. Vokiečiai sako, kad iki šiam laikui rinkimas javų nuo ūkininkų buvo nepasiekiamas. Tačiau visa tvarka organizacijose pasilieka po vokiečių policijos nuožiuara.

Vokiečių kapitalas, prekyba ir industrijos kompanijos tapo suorganizuotos išnaudojimui vietos turto. Didžiausia tokių kompanijų vadina "Ostland Gesellschaft", su 250,000 markių kapitalo, kuris apima visą industrijos tvarkymą Ostlande. Specialė kompanija "Ostland Oel Vertriebs Gesellschaft" turi visą monopolį ant alyvos ir jos kitų išdirbtų produktų. Panašiu vokiečių kompanija suorga nizuota išdirbimui ir išdalimui krutamų paveikslų filmų. Vokiečių bankų skyriai yra įsteigti, taip kad visa prekyba yra po kontrole vokiečių kompanijų.

Jie Nutildė Japonų Radio Stotį

Iš stiprios radio stoties Kiška salose pasigirdo japonų balsas, taikomas amerikiečių kareiviams, esantiems netoliese, Andrianoff salose: Jūs visi mirsit; jūs visi žūsit, jei neapleisit tos vietos į 24 valandas. Dėdės Samo lakūnai tuojau pakilo ir pasileido į Kišką. Balsai dar vis buvo girdimi. Prisiitaikę, lakūnai paleido bombas ir radio stotis išėjo į orą.

900 Rusų Nelaisvių Serga Tifusu Lietuvoje

Stockholm. — Svedų laikraštis "Nyadaglyt Allenanda" praneša, jog vienoje rusų nelaisvių stovykloje Lietuvoje pasireiškė tifo epidemija. Vokiečiai tikrina, jog sergančių yra 900, tačiau toji skaitlinė greičiausiai bus daug didesnė. Kovai su šia liga truksta serumo.

Nedirbs Daugiau Telefonų

Nuo lapkričio 15 dienos paliaus išdirbinėje telefonus civiliams reikalams. Todėl kiek galėdami saugokit jį ir mažiau kalbėkit.

Priešas Bėga Be Sustoji mo į Libijos Pasieni

Vokiečiai Palieka Italus Užpakalyje

Jau visi žinom, jog rnaršalo Rommelio divizijos galvotrukčiai bėga atgal, palikdamos pakelę daugelį sudažytų tankų, kanuolių, trūkų ir nelaisvių. Pasirodo, jog anglų laimėjimas yra didesnis, negu kad jie patys tikėjosi. Svarbiausia yra tas, kad anglų tankams pasisekė užbėgti besitraukiantiems vokiečių būriams už akių. Tas dar labiau demoralizuoja likučius ir padidins jų nuostolius. Bet kaip toli seksis anglams nužygiuoti? Vieni tikrina, jog anglai yra rimtai pasiryžę apvalyti visa šiaurinę Afriką nuo vokiečių ir italų. Maršalas Rommel nebeturi užtektinai pajėgų sulaikyti anglus, o pagelbos jam negalės atsiusti pirm trijų mėnesių.

Pačiai Italijai Grėšia Pavojus

Pirmą sykį Romos radio paskelbė, jog anglų ir amerikiečių invazija į Italiją yra galimas dalykas. Jau dabar prie Gibraltarą koncentruojamos žymios sąjungininkų pajėgos sausumos ir vandeny. Jei šiaurinė Afrika bus apvalyta, nuo ašies divizijų, tuomet nevaržomai galės veikti Viduržemio jūroje ir Italijos pakrantėse sąjungininkų aviacija ir laivynas.

Sulaiko Farmerius Nuo Bėgimo į Miestus

Nuo pradžios karo apie 1,600,000 fermerių palikę ūkius persikraustė į miestus, ješkodami pelningesnio darbo. Bet tuom pat sykiu jie pastatė pavojun maisto gamyba. Valdžia neseniai paskelbė, jog tie, kurie ateityje apšeis farmas bus paimti kariuomenėn.

Mirties Basmė Vilniaus Gyventojui J. Breivai

Londonas. — "Vilnaer Zeitung" paskelbė, jog specialis tribunolas Vilniuje nutėisė mirčiai darbininką Joną Breivą, 20 metų amž., už sabotažą rinkime kailinių vokiečių armijai. Jis ne tik neatidavęs savų, bet dargi ragino kitus neduoti okupantams šiltų drabužių.

Skelbia, Buk Japonai Išiveržė į Indiją

Anglų žinių agentūros "Reuter" pranešimu, japonų kariuomenės būriai, stovėjusieji Burmoje, išiveržė į Indiją. Tačiau ši žinia dar nėra patvirtinta. Jei japonai ir sumanytų užkariauti industrinę Indijos dalį, tai jie sutiktų griežtą opoziciją. Indijoj dabar yra 1,500,000 išlavintų kareivių. Prieš porą metų ten buvo tik 177,000.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

840 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Sandara yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UZSAKYMO KAINA:

Suvenyose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Mūsų Bolševikai Aptarnauja ir Lenkų Propogandą

Besiruošiant minėti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktuves, Chicago lietuvių organizacijų atstovai išrinko specialią komitetą, kurio pirmininku tapo p. L. Labanauskas, o sekretoriu Ed. J. Kubaitis. Abu yra čia gimę lietuviai ir jau pasižymėję čionykščiam gyvenime.

Išgirdę apie tai bolševikai tuojau pradėjo juos pušti ir prvardžiuoti "lietuviškais kvisingais", kurie tarnauja naziams. Bolševikai, savo durna galva skrepliojo, jog diskredituojant tuos du asmenius, bus apmoyzotas patsai komitetas ir pakenkta nepriklausomybės minėjimui. Zinodami, kad lietuvių tarpe niekas jų neklausė, bolševikų galvočiai atspausdino savo plepalus anglų kalboj ir išsistūtinėjo į visas puses.

Nežinia kiek atsirado kvailių, kurie tam viskam patikėjo, bet lenkų tarpe yra ir tokių, kurie tuos plepalus ne tik priėmė už gryną pinigą, bet dargi perspausdino savo laikraščiuose. Girdi tokio ir tokio komiteto pirmininkas L. Labanauskas ir sekretorius E. J. Kubaitis ne tik tarnauja Hitleriui, bet dargi agituoja prieš Sovietų Rusiją, Lenkija ir skaldo jungtines tautas. Lenkams ir į galvą neatėjo, jog du jauni žmonės tokių mižiniškų stebuklų ir norėdami negalėtų atlikti. Bet, kaip sakoma, toks toki pažino ir į svečius pavadino. Bolševikai išvirė tą purvų košę, o lenkai sugrūmulojo.

Jei tie du jauni mūsų veikėjai būtų turtingesni, tai tokius šmeižikus drąsiai galėtų patraukti į teismą. Juk galų gale viskam yra ribos. Parsidavėliai bolševikai gali kryžiuoti Lietuvą, nes toji dabartiniu momentu neturi galimybių apsiginti, bet kuomet jie bando inkriminuoti šios šalies piliečius, tai jau kitas dalykas. Takiem melagim ir šmeižikam teismai turi paruostą atsakymą.

Kaip Ilgai Dar Tesis Šis Karas?

Prieš pat pabaigą pereito pasaulinio karo, kas tai paklausė anglų ministerio pirmininko Lloyd George'o kaip greitai užsibaigs karas. Lloyd George pakraipė pečiais ir atsakė: "Tikrai negaliu pasakyti; gal už metų, o gal ir už dviejų". Tuom tarpu paliaubos įvyko už trejeto savaitį.

Dabartiniu laiku irgi būna visokių spėjimų. Vieni pranašauja greitą pabaigą, kiti ją nukelia toliau. Amerikos ekspertai yra linkę manyti, jog šis karas tesis dar porą metų; todėl esą nėra pamato raminti save lengvomis svajonėmis. Hitlerio nesumušim į vienus metus, o su Japonija teks kariuoti iki pabaigos 1945 metų. Ir štai del ko.

Anglija ir Amerika pinhai išvystys savo pajėgas tik ateinančiais metais. Iki šiam laikui Anglai tik gynės; jų armija nebuvo paruosta. Didelėm pastangom anglai sustiprino savo armiją Egipte, Indijoje, Mažojoj Azijoje ir savo šaly. Jos kovos tik dabar prasideda. Suvenyotos Valstijos po pirmųjų nuostolių Pacifike šoko didinti aviaciją, laivyną ir ruošti septynių milijonų armiją. Bet to visko neatliksi vienu akymirksniu. Pasiruošimai eina visu smarkumu; laivų statyba sumušė vieną rekordą po kito. Amerika jau turi geriausią pasaulyje karo aviaciją ir lakūnus. Ateinančiuose metuose turėsime tokią pajėgą, kuri Pacifiko vandenyną galės paversti į Amerikos ežerą. Tuomet galėsime tikriau pasakyti kaip ilgai dar tesis šis karas ir kada Amerikos priešai bus priversti padėti ginklą.

Anglai Pavartojo Neblogą "Triksą"

Kai pereitam mėnesyje ašies kariuomenės vadas šiaurinėje Afrikoj, maršalas Rommel nuyko į Berlyną, tai visi nazų dignitarai, įskaitant ir patį Hitlerį, priėmė jį su didžiausiom iškilimėm. Tulą laiką, tas maršalas buvo populiariausia figūra. Vokiečių spauda, radio ir prakalbininkai lygino jį prie stebukladario, kuris moka prašalinti ir nenugalimas kliūtis.

Dabar, kai to paties Romelio kariuomenė visiškai išblaškyta ir likučiai bėga be atodaros, įdomu būtų pasekti iš kur toji legenda apie Rommelį atsirado. Kaip matyt, tai anglai

bus tą tyčią iškepe. Daugelis gal dar prisimena, jog apie maršalo Rommelio nepaprastus gabumus pirmiausia pradėta kalbėti Londone. Anglai tyčią tą darė, ruošdamiesi iškirsti vokiečiams šposą. Vokiečiai gi nesupratę "trikso" ir patys ėmė manyti, jog tas jų vadas yra ištikro stebukladarys.

Turėdami toki geniališką vadą, naziai mažai paisė anglių pasiruošimų. Net ir kuomet Rommelio linija buvo pralaužta, Berlynas tikrino, jog "viskas tvarkoje". Gal būt vokiečiai dar ir dabar mano, jog jų Rommelis atlik negalimą stebuklą. Išdidumas kartais būna nelaimių šaltiniu. Naziai ir italai būt galėję bent išgelbėti savo divizijas šiaurės Afrikoj, jei ne jų aklas tikėjimas į Rommelio geniališkumą.

Ne Viskas Tvarkoj Musiškėj Pastogėj

Niekam nėra smagu pasakoti arba klausytis apie savas ydas. Bet ką gi padarysi, jei to negalima išvengti. Amerikos lietuviai, kurie iki šiam laikui tenkinosi pasigirimais ir asmeniškais pasididžiavimais apie atlikus žygius ir darbus, turi pagaliau suprasti, jog tas jų nuopelnų aruodas beveik išsisėmė ir jog reikalinga jį išnaujo pripildyti.

Bet kaip? Pasiuokaukim bendriems reikalams trupučiuoka daugiau, negu iki šiam laikui; kooperuokim vieni su kitais, užmiršdami gerą daį asmeniškumą. Prieš save mes turime keltą nepaprastai svarbių tikslų: 1) Gelbėti savo šaliai lair "ši" karą, 2) Atstatyti nepriklausomą Lietuvą, 3) sustiprinti savo organizacijas medžiaginiais ir idejiniais, kad jos galėtų įvykinti nustatytą darbų programą.

Kiekvienas mūsų turime kuom nors prisidėti; kiekvienas turime dalyvauti bendrose kovose. Atsakomybė už ateitį guli ant visų. Milioninė Amerikos lietuvių išeivija privalo smarkiau sujudėti ir parodyti savo galybę.

APŽVALGA

KAZIN AR GALIMA TOKI "PRIETELYSTE"

Brooklyno "Naujoji Gadyne", kaip tas iškausęs pilietis neišgali paeiti tiesia linija: Užpeireitoy laidoj jį skelbė, jog tarp katalikų ir socialistų esąs artimas ir našus bendradarbiavimas. Dabar, vėliausiam "savo" leidiny, toji pat "N. G." porina:

"Katalikų tarpe riba tarp fašistinių ir demokratišų ištikinimų žmonių yra dar labiau nežiurima. Katalikų organizacijos kai kur per metų metus buvo kultivuojamas anti-socializmas, o katalikų bažnyčiose gana aukštose vietose neretai sėdi aiškūs fašistų prieteliai..."

Čia kalbama ne apie italijonus, vokiečius, austrijokus, bet apie lietuvius katalikus. Kuomet "Vilnis" ar "Laisvė" skelbia tokius dalykus, tai mes žinom del ko jos taip daro. Bet kuomet socialistų laikraščiai ima visus pravardžiuoti fašistais, tai jau čia daugiau negu keista. Gal būt tai paprastas nervų paimras, o gal čia turime reikalą su kokia nors provokacija?

VARGINGAS BŪVIS LIETUVOS ATSTOVO P. KLIMO

Pasiekusiomis mus žiniomis Lietuvos atstovo neokupuotoj Prancuzijoje P. Klimo padėtis yra labai sunki. Neturėdamas lėšų pragyvenimui, jis išsikraustė iš Vichy ir apsisotojo artimam kaime. Ten jis gavo sklypelį žemės, pasisodino daržovių ir jomis maitinosi visą vasarą. Del blogo maisto susirgo jo žmona ir iki šiam laikui nepasveiko. P. Klimas nebe jaunas žmogus — virš 60 metų ir sunkesnių darbų negali atlikti. Periteose kovose už Lietuvos nepriklausomybę jis loše svarbią rolę.

PASITRAUKĖ BRAZILIEČIŲ ARMIJOS VADAS, GEN. G. MONTEIRA

Pirmą paskelbimo karo ašiai, Brazilijos generalio štabo viršininku buvo griežtas, energin-

gas generalas Goes Monteiro. Jis atvirai simpatizavo vokiečiams ir gyrė jų armiją. Balandžio mėnesyje, 1940 metais gen. Monteiro buvo apdovanotas aukščiausiu laipsniu Vokietijos e-relio ordenu už pasitarnavimus Vokietijai.

Bet šiomis dienomis buvo paskelota, jog gen. Monteiro pasitraukia iš savo vietos. Kaip priežastis pakuota širdies liga. Jo įpėdinui paskirtas gen. E. G. Alcorado. Braziliečiai dabar pageidauja stoti į aktyvų karą ir susitikti kur nors su ašies divizijom.

INDIJOS PRAMONE SUPANČIOTA STREIKAIS

Daugelis Indijos pramonininkų ir politikierių atlieka sabotažniukų darbą. Didysis vorpimo centras Ahmadabad paralyzuotas streikais. Duryis visur uždarytos, o gatvės tuščios. Vie name centralinės Indijos teisme sprendžiamos bylos 408 demonstrantų, plėšikų ir žmogžudžių.

N. Rastenis Išrinktas Maryland Legislaturon

ADV. NADAS RASTENIS

Baltimorės lietuviai dabar džiaugiasi išrinkę savo tautietį Maryland valstijos legislaturon. Tuo asmeniu yra adv. Nadas Rastenis, žymus darbuotojas lietuvių visuomeniškoj dirvoj ir buvęs ALT. Sandaros prezidentis. Remiamas demokratų partijos ir vietos lietuvių, jis praėjo,

Apie— Ivaivius Dalykus

Visų Blogybių Šaltinis

Senovės lietuviai, kaip žinome, netikėjo į pragarą, velnią, kipšą. Jiems atrodė, kad visas blogybes šiam pasatulyje atneša visokios piktos dyvasios, arba tam tikri gyvūnai: gyvatė, pelėda, šykšnosparnis, katė ir panašiai. Tas piktas dyvasias buvo bandoma nuyti visokiais būtais, arba net papirkimais.

Priėmus krikščionybę, pas lietuvius atsirado ir velnio sąvoka. Tą piktybių šaltinį jau vėždavome ne kaip gyvūną, ar naktinį paukštį, bet jau kaip žmogystą, su ragais ir uodega, o kartais net kaip gražiai pasirėdžiusį ponaitį.

Nors bažnyčia bandė atvaizduoti velnią begalo piktą, žiauriu, tačiau žmonės savo pasakose jį pėsdavo kaip durnelį, kurį dažnai buvo galima apgauti. Dabartinais laikais apie jį vis mažiau ir mažiau besigirdi.

Dabar Viską Padaro iš Niekio

Mes nei just neįjuntam kokių didelių permainų įvyksta aplink mus. Seniau brangieji palčiai arba apsiaustai buvo daromi iš kuprianugarių plaukų; dabar toki pat medžiaga išaudžiama iš pieno. Muilas gaminamas iš sojų pupų, o vyriškos skrybėlės iš medžio žievės. Moteriškos pančekos arba kojinių susidėda iš oro, anglies ir vandens.

Bet tai dar ne viskas. Mokslininkai surado būdą pasigaminėti ir sapnus. Du Washintono gydytojai, Dr. L. Farmer ir Dr. Ch. Fisher pradė savo studentams, kaip galima pačiam iškalbėti sapnus. Tie du specialistai sukelią sapnus pagal orderį.

Atsilankė Netikėtas Svečias

Ashland, Wis. miestelio gyventojai buvo begalo išgąsdinti atsilankymu meškos, kuri ramiai apėjo kelias vietas, ilgiau pavišėjo prie teismo rūmų, bet nieko neužkabino. Policininkai ilgokai galvojo ką su ja daryti, bet pagaliau nušovė.

Nustojo Lankytoju

Arkansas valstijoje į vieno kunigo namus atėjo agentas ir pasiulė jam pirkti naujus vargonus už \$755. Kadangi tos bažnyčios parapijonai buvo išvažinėję ješkoti geresnių darbų, tai derybos užsibaigė tuom, kad kunigas pardavė tam agentui bažnyčią už \$750.

gaudamas didelį skaičių balsų. Baltimorėje nėra daug lietuvių, bet jie stipriai organizuoti ir turi gerus vadus. Ačiu tam su jais didžiosios partijos.

Nepaprasti Amerikiečio Nuotikiai Salomono Salose

"Aš Užmušiau Keturis Japonus" — Sako Leitenantas Amerine

Kuomet yra kalbama apie japonų sugabumus kariuoti, apie Vokietijos kareivių sumanumus, tai pasiklausykite ką pasakojo leitenantas Amerine apie savo kovas su japonais Salomonų salose.

Leit. Amerine buvo Kansas Universiteto footbolo komandos žvaigždė, pirma įstojimo į Amerikos kariuomenę.

Skraidant orlaiviu didelėje aukštumoje jis žvaigėsi ar ne pamatys kur japonų, kad užduoti jiems gerą amerikonišką smūgį. Ant nelaimės, sugedo jo oksigeno aparatas. Stoka oksigeno paveikė jį sąmoningumą. Tiktai pasijuto, kad jo orlaivis sukdamasis aplink save, nėrė žemyn baidiu grėitumu. Atgavus sąmonę, kitokios išeities nebuvo, kaip griebtis už paršuto ir šokti iš krintančio orlaivio tiesiai į jūrą.

Nupuolęs į vandenį, atsiminė, kad jame yra daug shark'ų, kurios tik ir laukia pasigauti žmogų, kad turėjus gerus pietus.

Leit. Amerine tuoj nusimetė drabužius ir kuogreičiausiai stengėsi išplaukti į krantą, kad išgelbėjus savo gyvastį nuo shark'ų. Čia tai tikrai buvo pradžia bėdos ir kovos.

Vos tik spėjo išplaukti iš jūros į sauzemį, jis pamatė būrį japonų kareivių, maršuojant ir ješkant Amerikos kareivių. Amerin pasislėpė už uolų ir laukė kada japonai numaršuos.

Numetęs savo drabužius, kad išplaukti iš jūros ir likęs plikas kaip tilvikas, jis pateko tarpe uodų, kurie edė be pasigailėjimo. Reikėjo ješkoti išeities, kad apsisaugoti nuo uodų ir kad kur nors susiradus maisto. Nes pilvas irgi kėlė revoliuciją.

Apsidairęs, kad japonų niekur nematyti, pradėjo žingsniuoti ar nepamatys kur saviškių kareivių, ar šiaip žmogaus, kad gauti drapanas ir nors kiek maisto. Netrukus patėmijo japonų kareivį gulinti ir miegant. Amerine pasiėmė gerą akmenį, priėjęs labai pamažu, kad nepabustų japonietis, smogė akmeniu taip, kad iš japono krutinės beliko tiktai košė. Japonų čeverykai tiko, bet kitos drapanos netiko. Apsiaives kojas, galėjo geriau eiti. Už keliu žingsnių išgirdo šunį lojant. Amerine tada dūmė į krūmus, kad išvėnies lojimą japoniečiai neatsiskubintų, nes jie yra ginkluoti. Tiesa ir jis buvo pasiėmęs revolverį nuo japoniečio, kuri nudėjo miegantį.

Kitą dieną beedamas, pamatė visai netoli nuo savęs atmaršuojančius japonų kareivius. Kitokios išeities nebuvo, tik kuogreičiausiai įlipti į artimiausi

medį. Japonų kareiviai praėjo nepatėmiję jo.

Einant per krūmus ir pelkes išgirdo japono kareivio riksmą: "sustok!" Tai buvo penkta diena nuo atplaukimo į salą. Tuoj puolė prie japono ir prikišęs revolverį šovė į krutinę. Iš arti šovė, kad japonai, kareiviai neišgirstų šuvio. Vienok į šuvio balsą atbėgo septyni japonų kareiviai. Atradę savo nušautą draugą, japonai pradėjo visur po krūmus landyti, ješkoti Amerikos kareivio, kuris tuom tarpu tarpu atsigulė šale supuvusio rasto ir laukė kada japonai prasišalins. Kada Amerine gulėjo, tai japonai prisitartinio ir atsisėdo ant to paties rasto!

Amerine sako: "guliu ir net bijau kvėpuoti, kad japonai neišgirstų manęs. Laukiu kada jie dū prasišalins. Jau pradėjo šviesti, bet japonai sėdi ir sėdi ir neišrodo, kad jie eis nuo to rasto. Tada kitokios išeities nebuvo, kai atsikelti ir stoti į kovą su dviem gerai apginkluotais japoniečiais." Žaibo greitumu atsklės smogė vienam japoniečiui į galvą su revolveriu; tą nukirtus, smogė kitam ir tas nusirito kai lepsė nuo koto. Pirmutinis japonietis buvo užmuštas nuo pirmo smugio; gi antram nebuvo kada gerai užduoti, tai žiuriu, kad jisai pradėjo keltis, kirtu dar vieną smūgį ir japonietis krito negyvas.

Po penkių dienų ješkymo savo kareivių, jis pagaliau pasiekė savo stovyklą ir draugus. Per kenkias dienas jis buvo nieko nevalges, išskyrus "kokonuts".

Moterys bus priimamos į angliakasių uniją. Bet tuom tarpu joms bus leista dirbti tiktai paviršiuje.

SAVINGS ACCOUNT

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Telefonas

Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

ATYDA!

TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpiak, Sav.

1945 W. 47th St.

Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

TMD. REIKALAI

Apie Parinkimą Naujų Knygų Tėvynės Mylėtojų Draugijos Nariams

Ivykusiam TMD. seime buvo nutarta gauti naujų narių vieną tūkstantį. Oras atvėso, laikas kuopų organizatoriams imtis už organizatyvio darbo. Priešant naujus narius, duokite dovanų seniau išleistų knygų, kurių randasi virš trijų tonų. Galima duoti dviejų dolerių vertės. Už prisiuntimą dovanai teikiama knyga gavėjas apmoka siuntimo išlaidas.

Reikėtų turimas knygas platinėti, taip laikyti naudoti nėra ir knygos genda.

Naujų knygų teikimas nariams už šiuos 1942 metus. C. V. eina pasitarimas imti vėliavo J. O. Sirvydo biografiją. Knyga bus gatava lapkričio mėnesį. Vyt. Sirvydas pasiūlė geras išlygas. Knyga bus 450 puslapių ir svers virš trijų svarų. Jei C. V. visi nariai nuspręs imti virš minėtą knygą, tai nariai gaus įdomią ir vertingą knygą. Gaunama daug paklausimų apie spausdinimą p. No. rem Lietuvos Istoriją, anglų kalboje. Per Sandarą buvo pranešta, kad greitai laiku knyga bus atspausdinta, bet kas finansuoja šios knygos spausdinimą, nežinoma. Jei išlygos nebūtų sunkios, TMD. imtų didoką skaičių. Klausiau laišku į Sandarą, bet kol kas jokio paaikškinimo negaunu. Anglų kalboje Lietuvos Istorija labai reikalinga turėti kiekvieno lietuvių šeimynai, nes čionai augusiems geriausias būdas susipažinti su mūsų tėvyne Lietuva.

Buvo nutarta seimo išleisti brošiūrą anglų kalboje "Kodėl Lietuva turi būti nepriklausoma valstybė". Mano manymu, pačioms platinti minėtą anglų kalba Lietuvos Istoriją šimteriopa nauda būtų, ne kaip mažos politinio pobūdžio brošiūros.

Taip, gerbiami TMD. nariai. Centro Valdyba rūpinasi, visais galimais būdais gauti naudingų ir vertingų naujų knygų. Narių pareiga užsimokėti sykį į metus mažas duokles — vo vieną dolerį. Prašau padaryti ta tuoju, nevilkinant.

Apleista Motina

Nuo laiko TMD. Seimo praėjo du mėnesiai laiko. Kaip galima, kad tautinės krypties laikraščiu redaktorai jokios atydos nekreipia; nei vieno žodelio nesireiškia. Žiūrėk, kuomet tik būna religinių sektų, sąjungų suvažiavimai, ar marksistų seimai, tuoj parašo. TMD. yra iš-eivijos lietuvių motina. Ši organizacija beveik per 50 metų mokino, švietė lietuvių būti pavazdingu žmogumi; skleidė apšvieta, skiepjo tėvynės meilę. Na ir ko čia tokio dar minėti, ponams redaktoriams, kad suvargus. Tai vėlyg dar paspausk, tegul baigias. Tyla ne visad būna gera byla. Apie TMD. yra daug kas kalbėti, o dar daugiau rašyti.

Šviesi, garbinga praeitis ir daug lemianti ateitis. Neklysiu pasakęs, kad TMD. ilgiausiai lietuvių iš-eivijos tarpe. Susivienijimai vaičio, braska; pašelpinės dr-jos nyksta, o tuom tarpu TMD. stiprėja vis gaudama daugiau pritarėjų ir rėmėjų. Kviečiu tave broli ir sese lietuvi-vė tapti TMD. nariu.

Visais reikalais prašau kreip-

tis šiuo adresu. TMD. Sekr. ir Knygūs:

M. Kasparaitis,
1827 Linden Ave.
Racine, Wis.

A. Raudonasis Kryžius Aptarnauja Visuomenę

Kiekviena Apiešanti Visoj Šaly Zino Humanitarinę Jėgą Šios Svarbios Organizacijos.

Delei karo daug žmonių užmiršta, kad Raudonasis Kryžius praeitais metais praplėdė jo patarnavimus civiliams. Tas praplėtimas apima kiekviena fazę vietinių darbų.

Saknys Raudonojo Kryžiaus yra žmonių širdyse. Jūs ir jūsų kaimynas ir jūsų noras padėti savo broliams, kuriems pagelba reikalinga sudaro dvasią, kuri padaro Raud. Kryžių stiprią jėgą.

Faktas, kad šiandieną Raud. Kryžius daugiau veikia naminiame fronte, negu bi kada. Organizacijos darbai liečia kiekviena, kokiū nors būdu. Tik praeitais metais milijonai įsirašė ir pirmos pagalbos kursus. Šimtai tūkstančių emė namų slaugymo pamokas. Viešos sveikatos slaugės kaimuose ir miestuose aplankė ir prižiūrėjo sergančius. Maitinimo klasės išmokino 200,000 šeiminių gėriau pažinti maistą ir geriau balansuoti dietą. Raud. Kryžiaus skrydžių savanoriai gamino drabužius biedniams savo apiešanti ir bandažus ir chirurginius įtaisymus vietinėms ligoninėms. Šiandieną, savanorės slaugių pagalbininkės tarnauja ligoninėse kiekvienoj valstijoje.

Labai svarbus R. Kryžiaus patarnavimas yra pagelba nelaimėms. Todėl, kad cenzura su-laiko paskelbimą oro raportų, labai mažai pranešimų buvo išduota apie įvairias nelaimes Suv. Valstijose. Praeitais metais Raud. Kryžius suteikė pagelbą per 172 uraganus, potvinius, gaisrus ir kitas nelaimes, kurios platinio mirtį ir visokią pragaištį.

Daug žmonių, kurie dirbo per ilgus metus ir įsigijo namelį bei įrengimus, neteko visų savo pasaulyje brangiausių dalykų. Ne turėdami šaltinių iš kurių pradėti gyvenimą jie žiuri į baisia ateitį. Tose sąlygose laikinas suteikimas maisto, prieglaudos, drabužių ir medikalinės priežiūros nėra ganėtinai. Šiems kančiniams reikia padėti, kad jie galėtų vėl surasti darbo ir kad galėtų tapti garbingais piliečiais savo apiešanti.

Atsiekti šį tikslą Raud. Kryžius pagelbsti visokiais būdais. Per jį buvo pataisyta ir atremontuota tūkstančiai namų. Darbininkams buvo duota darbo įrankiai, šeimoms duota sėklų daržams, ūkininkams galvijų ir ūkių įrengimų, ir kitokiais būdais padėjo jiems grįžti prie normalio gyvenimo.

Aušrelė

Aušta jau skaisti aušrelė, Brėkšta tulumoj dienelė, Laikas žirga man balnoti Ir į karą skubiai joti. Palik sveika, motinėle, Ir nė verk tu sengalvėle! Liūdėsiuose — nieko gero, Aš sugrįšiu po šio karo. Sudiev, mano mergužele, Skaisti, kaip rytmečio gėlė! Prisimink mane kasdiena, Nes mylėsiu tave vieną...

Cadets Take 'Tommy Gun' Lessons

Photo shows aviation cadets from the air base at Santa Anna, Calif., as they learn to use machine guns and "Tommy guns" at the target range near Newport beach. There, under veteran instructors, they learn how to put the guns together and, after putting them together, learn how to tear the enemy apart with them.

Atsiminimai iš To Kas Buvo

Kunigas Adomas Zaramba ir Vargoninkas Petras Brazauskas. Lietuvos Kunigaikščio Margerio Piliis Punioje.

1911 metais lankiau pradine rusų mokyklą Kražiuose. Į šią mokyklą atvykdavo kunigas Adomas Zaramba mokyti lietuvių kalboje Seną ir Naują Testamentą.

Kunigas prižadėdavo vaikam, kuris geriausiai išmoks užduotą lekciją iš šventraščio, gaus saldainių. Todėl vaikai stengdavo gerai išmokyti užduotą lekciją. Reikia priminti, vaikai ne-noriniai mokindavosi rusiškai.

Sioj dviklasėj mokykloj, už mokytoją buvo rusas iš Novgorod.

Vieną kartą rusas mokytojas užprašė kun. Zarambą pasilikti vakarieni. Taipgi prašė mane ir Ramuolą Jovaišą padėti mokytojo gospadinei prirengti valgius.

Buvo susikibę su Rusu Del Lietuvos.

Pradedant vakarieniauti nuotaika buvo gera. Tačiau kada pradėjo kalbėti apie geografiją ir istoriją, prasidėjo ginčas tarp mokytojaus ir kun. Zarambos Lietuvos klausime. Rusas mokytojas tvirtino, kad Lietuva nėra niekas daugiau, kai Šiaurvakarinė Rusijos dalis.

Tačiau kun. Zaramba nurodinėjo mokytojui, kad Rusija pavergė Lietuvą, kad Lietuva buvo savistovi valstybė ir vėl ji buvo. Kunigas kumščia trenkė į stalą taip smarkiai, kad net indai pradėjo dardėti.

Rusas mokytojas pašokęs nuo krėslo griebė kunigą už krūtų ir susikibo. Mudu su savo draugu vaiku tuoj griebėme mokytoją už kalnieriaus ir pradėjom šaukti. Gal del mudviejų šauksmo, mokytojas tuoj atsitraukė nuo kunigo. Mokytojas padavė ranką kunigui ir atsiprašė. Po tokiame susikirtimui, žinoma, nebuvo jauku vakarieniauti; kunigas tuoj išėjo.

Mokytojas prašė mane ir Jovaišą, kad mudu niekam nesaikytume apie šį įvykį.

— — —

Vėliau kun. Zaramba parsitraukė gabų chorvedį ir vargoninką Petrą Brazauską. Vargoninkas tuoj suorganizavo chorą, kuris savo giedojimu pagarsėjo visoj apiešanti.

Kun. Zaramba labai platinio "Tėvynės Sarga" ir "Saltinį", kuriuos dykai dalindavo parapijonam.

Prisakydavo, jeigu kuris perskaitis minėtus laikraščius, gaus atlaidą nuo 50 iki 150 dienų.

Išgarsino Margerio Piliį

Punioje prie Nemuno kranto

yra pagarsėjęs Margerio piliis, kuri buvo labai apleista ir niekas nesirūpino prižiūrėti tą istorišką pilį. Tačiau kai atvyko kun. Zaramba į Puniją, tuo ėmėsi darbo įamžinti tą istorišką pilį. Dievo Kūno šventėj suėdavom pasimelsti ir kun. Zaramba visuomet prisimindavo savo pamoksluose apie mūsų bočių kovas už laisvę. Liepdavo parapijonam Margerio Piliį gerbti ir saugoti kaip vietą, kur lietuvių guldė savo galvas už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę.

Kun. Zaramba išbuvo Punioje penkius metus, bet daug pasitarnavo lietuvių kleidimui ir išbudinimui lietuvių patriotizmo.

Kadangi ant kun. Zarambos rusų valdžia turėjo nuožūrą už lietuvių platinimą, jį iškėlė į Melagėnus už Vilniaus.

1912 metais prieš Verbų šventę, kun. Zaramba atlaikęs pamaldas atsiseivino su parapijonais.

Atsiseivino Su Savo Kraštu

Kun. Zaramba ir vargoninkas Brazauskas išėjo ant bažnyčios laiptų atgiedodami atsiseivinimo giesmę. Kadangi juodu turėjo labai gerus balsus, giedojimas labai sužadino klausytojus.

Sugiedodami sekamą giesmę — dainą: Sudiev Lietuva, man linksma Buvo gyvent tavo šalėlėj; Sirdį man skauda, skauda ir Graudu į svetimą šalį važiuoti. Sudiev tėveliams, broliams se-lėms,

Sudiev ir jums jaunos mergelės. Kazin ar grįšiu, gal ir supūsiu, Žeminių rusų pusėj. O kai sugrįšiu savo šalėlėn, Ašarėlėm papluksiu...

Išgirdus šią dainelę, buvo tokis žmonių susijaudinimas, kad sunku ir aprašyti; verkė seni ir jauni, kad reikia skirtis su savo mylimu kunigu.

Parapijonai nebutų išleidę savo kunigą iškelti, būtų geriau žuvę, negu skirtis. Bet kunigui prašant, žmonės nurimo.

Minėtas kunigas turį brolių Karolį Zarambą, gyveną Springfield, Mass. Turi nemažą ir gražią šeimą.

Apie porą metų atgal skaičiau "Trimite", kun. Zarambą lenkai kankino už lietuvių ir laikė uždare kalėjime.

Reikia priminti, kun. Zaramba buvo iš biednos šeimos. Jisai visuomet su savim turėdavo savo tėvus ir seseris. Net savo sesers vaikus užlaikė. Tokių geraširdžių kunigų sunku surasti net ir tarp lietuvių, kokiū buvo kun. Zaramba.

— Juozas Krasinskas.

Lietuviai Ši Tą Laimėjo

Adv. Olis Nuosirdžiai Dėkoja Lietuviams

"Lietuviai Irodė Savo Vienybę Ir Stiprumą"

Rinkimų triukšmui pražūsus, reiškiau Chicago lietuviams savo nuosirdžiausią padėką už parodytą stiprią paramą mano kandidatūrai į Chicago miesto teisėjus. Man tikrai malonu buvo būti taip entuziastingai priimtas visur kur tikta susitikau su lietuviams, ir rinkimų dieną gauti tokį aiškų Chicago lietuvių pritarimą ir paramos įrodymą — virš pusę milijono balsų skaičių.

Džiaugiuos, kad Teisejas Jonas Zūris buvo išrinktas kitam terminui ir sveikinu jį išrinkimui būti toliau mūsų tautos atstovu garbingame Teismo Tribūnole. Džiaugiuos taipgi, kad turėjau progos savo kukliomis, bet nuolatinėmis pastangomis remti jo kandidatūrą per visą savo kampaniją.

Kad ir man neteko ši kartą būti išrinktam, jaučiuos pilnai patenkintas, kad Chicago lietuvių taip puikiai irodė savo vienybę ir stiprybę per šiuos rinkimus. Taipgi esu patenkintas, kad mano kandidatavimo pasėkoje gauta nemenkų laimėjimų mūsų tautai: viena, kad partijų vadams buvo įrodyta, kad su lietuviams ateityje reikės daugiau skaitytis, nes jie yra stipri politinė jėga; antra, kad gavome naują ir nuosirdų prietelį Lietuvai ir mūsų tautai Senatoriaus Brooks asmenyje — prižadėdamas Lietuvai paramos jos kovoje už atgavimą nepriklausomybės, paeinan-tis nuo įtakingo valdžios pareigūno, kurio pagrindinė ir stipriausia ypatybė yra duoto žodžio išlaikymas, duoda mums didelės vilties Lietuvos ateičiai; o trečia, mano artimas draugas ir rėmėjas, visų lietuvių gerbiamas adv. J. Juozas Grišius buvo paskirtas į Assistant Attorney General Illinois Valstybės. Bendrai, Chicago lietuviams puikiai pasisekė.

Nuo savęs reiškiau vėl gilia padėką visiems lietuviams, kurie taip skaitlingai balsavo už mane ir taip nuosirdžiai parėmė mane!

Adv. Antanas A. Olis.

Užmirštoji Hitlerio Draugė

New Yorke

Kadaise garsi krutamų paveikslų artistė, lenkė aristokratė Pola Negri buvo patraukta teisman už nemokėjimą viešbučio bilų begyje aštuonių metų. Ji teisinosi neturinti pinigų užmokėti, nes gyvena iš draugų labdarybės.

Prieš dešėtką metų ji buvo Berlyne ir pasak užsienio korespondentų artimai draugavo su Hitleriu. Kaip žinome, Hitleris ir jo partneris Mussolini turi didelį palinkimą bičiuliuotis su artistėmis.

Skaitykite "Sandarą"

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS

HUMORAS

Pastovi Meilė

Jau nebe pirmos jaunystės Agnieša kalbasi su Ciprijonu. Pastarasis jai sako:

— Ar žinai, kad jau suėjo dešimts metų, kaip mes mylimės?

— Tai kas tokio?

— Norėčiau jūsų paprašyti vieno dalykėlio...

— Gal norite, kad pagelbėčiau išrūpinti jums senatvės pensiją?

Apsukrus Agentas

Mr. Smith įeina į viešbutį. Sutikęs patį menadžerį jis klausia:

— Ar turite liuosų kambarių?

— Taip turime. Antrame ir trečiame kiek pigesni, o viršutiniai truputiuką brangiau.

— Well, nieko nuostabaus. Jeigu tamstos garsintumėtės mūsų laikraštje, tai nebūtų nei vieno tuščio kambario.

Bus Aprūpinta

Vienas misionierius emė pasakoti kas atsitiks aname pasaulyje su nuodėmingais.

"Aš perspėjau jus, jog tai bus verkimas, dėjavimas ir dantų griežimas..."

Viena moteriškė atsistojo ir ima skustis:

"Bet kas bus, jei aš dantų neturiu?"

"Nesirūpink tuomi, Viešpats tau juos suteiks" — atkirto misionierius.

Suteikė

Gdytojas patarė savo pacientui stipriai prisivalgyti, pirma negu eis gulti. Pacientas užprotestavo.

"Bet, ponas daktare, pereita savaitę jus man uždraudėt valgyti vakare."

"Tas tiesa, bet per tą laiką medicina padarė didelį progresą."

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. YARds

Aleksa Bakery

J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausias Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171

Peoples Furniture Co.

M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Visą Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandy

YARds 3599

Piwaronas Baking Co.

D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226

Progress Furniture Co

J. A. Krukas, Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654

European Style Bakery

J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEElly 8760

Roosevelt Furnit. Co.

Jovarasukas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD

Restaurant

Joe ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas

Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Ne Visai Taip Nupiešė Dalyką

Dar Viena Pastaba Prie Pulk. K. Grinaus Išvadžiojimų

Spalių mėnesio antrą dieną Sandaroje skaitėme "Netaip suprato, kaip turėjo". Tai pulkininko Grinaus savotiškas reagavimas dėl jo straipsnio "Antrojo Pasaulinio Karo Pradžia" recenzijos, idėtos į rugsėjo mėnesio 4 dienos Sandarą.

Autorius atrodo pyktelėjęs. Bet tiek to, tai nenaujieta — nedaugel terasime žmonių, kurie būtų kitiems dėkingi už kritikavimą jų elgesio, darbų, minčių... Dėl kito asmens atvirai pareiktų pastabų dažnas supyksta, užsigauna — mato asmeniškumą, neobjektingumą, piktus tikslus, kenksmingus norus ir t. p. Tos rūšies asmenys dedasi neklaidingais ir iš visur ir už viską telaukia tik pagirimų, tik aukštinojimo, tik garbino...

Eidamas prie dalyko, pasakyčiau, jog aš visai neneigiu, kad skaitydami pulk. Grinaus straipsnį "Antrojo Pasaulinio Karo Pradžia" suprantu jį taip, kaip, anot autoriaus, turėjau, tariant, kaip jis norėjo, kad suprastčiau; tačiau aš drąsiai tvirtinu, kad supratau jį taip, kaip buvo parašyta. Taigi tą, kas buvo parašyta, aš ir recenzavau.

Straipsnio recenziją plk. Grinius vadina trumpu nežinomo autoriaus atsiliepimu. Dėl to tegu bus man leista nors dalinai patenkinti užsigaivusio autoriaus savimeilę, pareiškiant, jog aš buvau parašęs daug ilgesnį, daug platesnę recenziją, kurios, dėja, tik viena ketvirtoji dalis tebuvo viešai paskelbta. Autorius gali pykti už tai ant Sandaros redakcijos, kuri, nežinau, ar dėl vietos stokos, ar kuriais kitais sumetimais "nuskriaudė" mudu abu.

Keistoka, kad plk. Grinius, būdamas supykęs, ir šiaip vaidindamas rimtą asmenį, sugeba skystus juokus krestiti: savo rašinį "Antrojo Pasaulinio Karo Pradžia" jis laiko esančiu "iš esmės abstrakčiu ir grynai istoriniu straipsneliu". Jeigu tai nėra kvailiajuokio krečtinimas, tai tegul autorius neužsimerstina, kad aš paklausiu, ar jis patsai nusivokia, ar supranta, ką jis pasakė?! Ligi šiol niekas nežinojo abstrakčios istorijos. Dabar pulkininkas Grinius "išrado" ir parašė tokią. Gal už tai jam bus paskirta Nobelio premija ar kuri kita dovanė!

Pulkininkas pyksta dėl mano recenzijos, vadina ją "aštria, pikto ir asmeniško sarkazmo persūdėta replika", bet gi patsai ironizuoja, sakydamas: — "Bent kiek kontakto su triukroju kariuomenės gyvenimu turėjusiam asmeniui turėtų būti žinoma, kad kariuomenės mo-

kymas — administracija, yra viena, jos gi panaudojimas ir karo lauke vadovavimas yra kita". Taip! Kariuomenės mokymas bei auklėjimas nėra tas pats dalykas, kas yra jos panaudojimas ir vadovavimas karo lauke, tačiau abu tie dalykai privalo turėti bendrą pagrindą: ir karinis mokytojas ir kariuomenės karo lauke vadovaujantis vadas turi būti per dvi persiunkęs karinio mokslo žiniomis. Kitaip, nei mokymas, nei vadovavimas nebus našus, nebus vaisingas.

Dėl pacituotos ironijos laikau reikalingu pastebėti dar, kad ben kiek protaujančiam asmeniui yra visai aišku, jog mokymas ir auklėjimas nėra administracija; mokytojas yra vieni, o administracijos — visai kiti. Ir dar pridėsiu, jog labai menkos vertės tėra tik karinis mokytojas, auklėtojas ir vadas, kuris nesugeba atskirti mokymo nuo administracijos, kuriam tarnybiniai pavestus mokymo bei auklėjimo pareigos tėra nedaugiau kai sustingusi rutena...

Pulkininkas Grinius, tartum stengdamasis apginti savo straipsnyje pareiktas mintis, porina: "Ir geriausiai taikos metu parengta kariuomenė gali būti netinkamai parinktų vadų karo lauke pražudyta". O tai tiesai patvirtinti jis žinaš milijonus pavyzdžių. Ir išidėmėk skaitytojau, iš tų milijonų jam žinomų pavyzdžių išrinko "patį geriausią" pavyzdį — nebuvusio karo pavyzdį, tačiau kuris, kaip plk. Grinius mano, aiškiausiai pavaizduoja, kaip "karo lauke" buvo pražudyta gerai parengta kariuomenė. Tai esąs Lietuvos pavyzdys.

Manau, pavyzdžio "perlai", "ilustruojantieji" karinė tiesa, skaitytojui jau yra žinomi ir savaime bus kilusi mintis, kodėl plk. Grinius, diskutuodamas karinio pobūdžio problema, parinko iš milijonų jam žinomų pavyzdžių tokį nuostabiausiai keistą ir visai nevykusį — nebuvusio karo pavyzdį? Tame neva pavyzdyje jis šmeižia buvusius savo viršininkus.

Jis teigia, kad už vadų dezer-tavimą turi galvoje Lietuvos Respublikos prezidentą Antaną Smetoną ir krašto apsaugos ministrą Kazį Musteikį, 7 ir 9 pėstininkų pulkai esą brangių užmokėję: esą daug karių buvo suimta, daug sušaudyta. Jeigu jo žodžiai yra pagrįsti tikrove, kodėl jis nekalba faktų kalba? Kodėl jis nepasako pavardžių asmenų, kurie buvo suimti ir sušaudyti? Gal dėl to, kad tai būtų nebe abstrakti, bet konkreti istorija?!

Aš manau, nei kiek nesuklysiu pasakęs, kad plk. Grinius tą "pavyzdį" samoningai parinko propagandos tikslams ir dar

griebdamiesi svetimų lietuviams propagandos metodų, suklautoje, iškreipė faktus. Man yra žinoma, kad dėl įvykio, kuri jį savo "pavyzdyje" mini, nebuvo nei suimta, nei sušaudyta nė vieno asmens, o tik 9 pėstininkų pulko vadas generalinio štabo pulkininkas Gausas ir vienas 7 pėstininkų pulko bataliono vadas (pavordės neatsimenu) buvo paleisti iš kariuomenės į atsargą — už tai, kad "laiku nesuosiorjantave naujojoje padėtyje."

Kaip stipriausią argumentą paremti recenzuoto straipsnio mintims plk. Grinius laiko lenkų štabo 1941 metais išleista brošiūrėlė. Įdomu, ar straipsnio autorius yra įsitikinęs, jog toje brošiūrėlėje skelbiama gryna, objektyvi tiesa, o ne tokia tiesa ir išmintis, kokia garsinama ką tik panagrinėtam jo paties parinktam "pavyzdyje"? Juk brošiūrėlė išleido lenkų štabas, susidaręs iš asmenų priešingų ir labai nepalankių buvusiam Lenkijos vyriausybei buvusiam štabui, kurie tik ir ieško būdų kaip visai paneikinti, sutrinti buvusių Lenkijos valdovų ir jų pastatytos kariuomenės vadovybės bei jiems prijaudiančiųjų vardą ir autoritetą, kad jie kartais neprisikeltų iš perblykčiosios padėties. To leidinio citata tiek pat turti įtikinančios galios, kiek ir plk. Grinaus nepagrįsti faktais išvedžiojimai. — L. Z.

Spekuliacija Lietuvoj Placiai Išsivystė

Grūdus iš Ukaininkų Sulma Veik už Dyka

"Kauerner Zeitung" paduoda apie vokiečių veiklą prieš "spekuliaciją". Viena krautuvių Kau ne buvo vokiečių policijos apsupta, ir esą labai daug maisto buvo konfiskuota. Apie šimtą ypatų sulaikyta ir perduota į nazių Arbeitsamt del pasiuntimo į Vokietiją kaip "savanorių" darbininkų. Ūkininkai nusiskundžia dėl žemų kainų kiaušinių ir pieno. Javų trukumas yra dėl nenustatyto žemės valdymo. Ūkininkai sako, kad jie yra tikslai prižiūrimi, bet ne savininkai ūkių. Ūkininkams truksta įvairių reikmenų, tačiau krautuvių yra tuščios. Pora patkavų — pasagų, kainuoja pasakiškai brangiai.

Naziai išleido patvarkymą, kad gyventojai neduotų maisto nei nakvynės vokiečių kariuomenės be paliudijimo nazių karo komandos, nes esą daug vokiečių, apsirėngusių kareivių drapanomis vaikšto po žmones. Taipgi sakoma, kad Lietuvos ūkininkai ir naktį turi būti ant atsargos, nes miškuose yra daug pasislėpusių kareivių ir kitų

Lelija Darže

Į darželį merguželių Mesčiau pieno kalavija Ir sužeisčiau viena gėlę, Vieną baltąją lelįją — Kam vilioja amžinai? Kam ji galvą aukštyn kelia, Šypsos erdvėj mėlynai? Kam jos veidas taip išbales Ir slaptingas kaip naktis? Ar sujudintas, atšales Jis vilioja mane vis! Aš paliesčiau baltą gėlę Darže žydinčią lelįją; Ir laimingą valandėlę Ir troškimo slaptą giją — Prie jos būdams nuraminčiau; O kai vakaro rasa Bertų perlus į darželį, Ir nutilt ganta visa Tuomet laimė aš pažinčiau... — P. Orintaitė.

Įdomi Lietuvos Pašto Ženklių Paroda

Jų Galima Pamatyti Nemokant Nė Vieno Cento

Ar teko kam matyti laišku vokus su trijų valstybių: Lietuvos, Lenkijos ir Sov. Rusijos pašto ženklais? Ar teko kam matyti laišku vokai su Sovietų Rusijos pašto ženklais, bet Lietuvos pašto antspaudomis? Ar teko kam matyti laišku vokai, kurie veik metus per cenzuras ėjo į Ameriką iš nazių okupuotos Lietuvos? Pagalios, ar teko kam matyti didelis rinkinys Lietuvos pašto ženklų — paprastų, oro pašto ir atmintinių (commemoratives)?

Jei ne, tai įdomaujantieji kviečiami sekmadienį, lapkričio 8 d., atsilankyti į Olympic Bldg., 6148 West Cermak Road, kur randasi WHFC radio stotis, iš kurios girdime J. Budriko ir Margučio radio programas. Ten pamatysite ne tik tas, bet ir "sabotažnikų" tarp jų ir lietuvių, kurie kovoja prieš nazių policiją.

William Jeffers, newly appointed rubber czar (foreground), is shown in a large synthetic rubber plant at Akron, Ohio, as he started his tour of inspection of rubber plants. In shirtsleeves is R. W. Moorehouse, synthetic rubber plant manager, who gave Jeffers a continuous explanation of the process.

šimtą kitokių įdomybių. Šią pastą ženklų parodą rengia Cicero-Bervyn Philatelic Society. Paroda laikričio 8 d. bus atdara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Įžanga nemokama. — Filatelistas.

Moterys Mažiau Serga už Vyrus

Nors moterys priskaitomos prie silpnesniosios lyties, tačiau jos mažiau serga ir ilgiau gyvena už vyrus. Statistikos rodo, jog vyrai du syk dažniau serga sunkesnę ligom; juos smarčiau paliečia širdies, kvėpavimo ir nervų ligos. Tą viską galima išaiškinti tuom, kad vyrai sunkiau dirba ir daugiau turi visokių rūpesnių.

15 pripildytų traukinių prancūzų darbininkais išvyko iš neokupuotos Prancūzijos į Vokietiją.

Rubber Tour

YOUTH'S CORNER

Joe Norris, Bowling Ace Of Lithuanian Birth, Check-up Reveals

Joe Norris, who is being prominently mentioned as Johnny Krzymynski - Crimmins' opponent for the national match-game bowling title now that Ned Day has decided not to defend his crown, is of Lithuanian descent, it was learned today.

Norris, 34 and married, is slowly rounding out into form after having been sidelined by an appendectomy last February. He captains the Detroit Stroh team, which hasn't had a new face in its lineup for 11 seasons, for the ninth consecutive year.

Genial, easy-going but very serious about his game, he has a collection of 66 medals and trophies, among them the ABC award for 1934. His lifetime average in ABC play, for 15 years, is 193. His average for all competition in the past five years is 204.

He rolled seven perfect games.

AMERICAN FRIENDS OF LITHUANIA ARE ACTIVE

The organization American Friends of Lithuania, now under the chairmanship of Hon. Owen J. C. Norem, former American Envoy to Lithuania, with headquarters also in Chicago, is further developing its activities by forming new chapters in the New England states. The main purpose of this organization is to assist the Lith-

uanian people as well as the other Baltic nations to regain freedom and independence in accordance with the principles of the Atlantic Charter.

Laisvės Beješkant

Zalios girios snaust paliove Mėlynose miglose Mielo lietuvio gerovė Jau išdygo laukuose. Ne tiek miškas metė miega, Vėjui bėgant sakomis, Ne tiek jėvas leido diega, Švento Jono dienomis: Kiek sujudo mūsų žmonės, Girdint tautiškas kalbas, Kad tūr žūti tie tyronai, Kurie laisvei duobė kas. Ir prapuls vergijos pančiai Ir teisybė pražydes; Dings iš Lietuvos saraščiai; Žmonių keiksmas juos lydės. Tai tekėk gi saule mūsų, Neški laisvės spindulius; Aš sutiksiu tave triušis; Ilgiau laukti negaliu!

Išteisino

— Ponas viršininke, suklypau savo darbe ir padariau jums nuostolių. Bet juk ir arklys, turėdamas keturias kojas kartais suklypama. — O ką jau bekalbėsi apie asilą?

Praktiškas Elgeta

— Te jums padėvėtas apsiuostas. Kai ateis žiema turėsite kuom apsidengti. — Ačiū labai, bet aš vėlyčiau dešimtuką. Žiemos metu aš išvažiuoju į Floridą ubagauti.

New Yorke du gembiariali patrukė teismam valstijos prokurorą už neteisėtą įkalinimą ir reikalavo \$100,000 atlyginimo. Jury suteikė jiems tik po vieną centą. Taigi, tu žmogus ir bandyk apginti savo "unorą".

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS— DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaičiavimų ir Kitokių Informacijų.

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį SOUTH PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos ELEKTRIKINIS GYDYMAS Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų. 1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS Vilija Coal Co. 3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill. LIETUVIŲ ĮSTAIGA. Tel. Lafayette 2584.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų! NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS. TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI! TAUPYKITE musų įstaigoje. Jūsų indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai išmokami ant pareikalavimo. SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! — KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Alp 2630

Chicagoje

Dalyvaukite Ši Vakara Smagiame Vakarelyje Sandaros Svetainėje

Pasilinksminimas. Užkandžiai Ir Garbės Viešnia

Ši vakara, šeštadienį, lapkričio 7 dieną Tamstos esate kviečiami atvykti į svečius Sandaros svetainėje draugiškam pasilinksminimo vakarelyje. Tai bus ištikro įdomus ir smagus parengimas. Dalyvaus kaip garbės viešnia pasižymėjusi mūsų šokėja-baletistė, p-lė Valerie Slezutė, kurį keletą mėnesių praleido kelionėje visoje Amerikoje.

Seimininkės yra parengusios skanių valgių, nuo kugelio iki naminių pyragaičių. Taip pat galėsite pasižymėti, pasižymėti arba palosti kortomis. Įžanga tik 50 centų. Taigi, kur nemanytumet eiti, bet į Sandaros svetainę šį vakarą, tai būtinai atsilankykite. — **Kvieslys.**

Pasveiko P-lė Geraldine Bruchas

P-lė Geraldine Bruchas, 6340 W. 63rd St. buvo patekusi į ligoninę apendicito operacijai. Viskas užsibaigė pasekmingai ir Geraldine jau gali priskirti save prie sveikųjų tarpo.

Nepriklausoma Parap. Turi Bylą Teisme

Bando Iškovoti Nevaržomo Gyvenimo Teises

Susispietusi Mildos svetainėse lietuvių nepriklausoma katalikų parapija turi pakelti nemažą kovą už savo būvį. Jos klebonas ir du parapijos komiteto nariai buvo sumiti ir kamantinėjami ar jie tikė tarnauti Viešpačiui, be vietinio vyskupo leidimo. Po ištyrimo buvo paleisti.

Bet kun. Linkus tuomi nepasitenkino. Jis užvedė bylą municipaliam teisme, reikalaudamas savo parapijai laisvo gyvenimo. Jį gina adv. Mulks. Byla prieš "džiuri" prasidėjo pereinam ketvirtadienį.

Užsiregistruokit Gazolino Kortelėms

Šio mėnesio 12 ir 13 dienose įvyks registracija tų, kurie turi automobilius ir reikalauja gazolino. Užsiregistravimo vieta—pradinėse mokyklose nuo 7 val. iš ryto iki 1 val. po pietų, o paskiau nuo 1:30 po pietų iki 9 val. vakare.

Jeį Turit nereikalingą Radio, Tai Iteikt Jį Kareiviams

Jeigu kuris turite jūm visai nereikalingą RADIO, nesvarbu kokiam stovyje jis bebūtų, tuoj jaus atneškite jį pas savo bloko kapitoną ir padovanokite del kareivių mokyklos. Jie jį patys pasitaisys ir galės vartoti kitiems kareiviams mokytis radio taisymą ir operavimą.

Kam bus patogiau, galite atnešti į mano ofisą arba pašaukite telefonu aš pats atvyksiu paimti.

— **Stanley P. Mažeika,**
3319 S. Lituania Av.
Tel. Yards 1138.

Geo. Borchert Aukavo Sandaros Namu Fondui

Zinomas lietuvių kontraktorius ir senas visuomenės veikėjas p. Geo. Borchertas aukavo Sandaros Namu Fondui \$5.00. Tai proga jis pareiškė: "Jeį visi geri lietuviai prisidėtų bent po kiek tautiniams ir kultūrinėms reikalams, tai tuomet nereikėtų nusiskusti, kad Amerikos lietuvių judėjimas šlubuoja."

Rūtos Draugija No. 1 Ruošia Vakara

Šiam šeštadienį, lapkričio 7 dieną, Chicago Lietuvos Auditorijoje įvyksta gražus Rūtos Djos vakaras, arba obuolių "parė". Įžanga tik 25 centai. Visi tautiečiai kviečiami atsilankyti.

Bus Suvaržytas ir Svietas

Iš Washingtono ateina pranešimų, jog už dešėto dienų bus įvestos kortelės ir svietas. Kiek jį gausim — dar nenustatyta.

WHOLESALE

W. KANTER, Sav.

LIQUOR ISTAIGA
Geriausias Rūšies Degtinė ir Vynai Išvežiojame po visą Chicago REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

Svarbi Musų Veikėju Konferencija Įvyksta Sekmadienį, Lapk. 22

Vieta — Hamilton Viešbūtis, Prie Dearborn ir Madison gt.

Sie laikai yra nepaprastai svarbūs ir reikšmingi. Nuo mūsų šios dienos žygių ir pastangų priklausys kokiose sąlygose gyvensime mes ir ateinačios gentkartės. O kad galėtumėm stipriau prisidėti prie iškovojimo laisvės sau ir kitiems, turime subendrinti savo spėkas ir jas tinkamiau sunaudoti.

Tuo tikslu ir šaukiamas mūsų veikėju susirinkimas, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 22 dieną, Hamilton viešbūtyje, prie Dearborn ir Madison gatvių, vidurmiestyje. Pradžia 1:30 val. po pietų. Atsilankę į ją išgirsite daug įdomių pranešimų ir prisidėsite prie nustatymo mūsų akcijos ateityje.

"Apšvietos" Draugija Ruošia Bunco Pramogą

Lietuvių Moteriu Draugija "Apšvieta" rengia smagią bunco party, trečiadienį, lapkričio 11 dieną, Jonistų svetainėje, 814 W. 33rd St. Pradžia 7:30. Dalyvaujantioms bus suteiktos gražios dovanos.

P-lės A. Grigoniutės Koncertą Prisiminus

Paliko Daug Gražių Ispūdžių

Nors šiek tiek pavėluotai, norėčiau pareikšti keletą savo išpuodžių iš p-lės A. Grigoniutės koncerto pereinam sekmadienį, Lietuvos Auditorijoje. Viskas nu sisekė kuogeriausiai. Publikos buvo daug — pilna auditorija. P-lė A. Grigoniutė pasirodė kaip tikra daininkė; balsas tobulai išlavintas ir sudarytas iš geros medžiagos.

Jeį pagelbėjo merginų choras, po vadovystė-A. Štepanavičienės. Toms merginoms irgi reikia adiduoti kreditas už tinkamą pasiruošimą ir puikią išvaizdą scenoje. — **Muzikas.**

Kam nors pavydėti reiskia laikyti save žemesniu.

Musų Pačiu Reikalai

Nekaltų bernelių brolija nutarė surengti pasilinksminimo vakarėlį, labdarybės tikslams. Duryrs atsidarys 12 valandą nakties. Įžanga tik su pakvietimais.

Aną dieną, laidojant vieną nabašninką, susirinkę kapinėse bolševikai užtraukė revoliucionišką giesmę:

"Sukilkite visi jūm vergai praieikimo..."

Tačiau nei vienas palaidotų "vergų" nepasijudino.

Tula lietuvių šeima Chicagoje gavė laišką nuo savo sūnaus iš Pacifico. Kareivis rašo:

"Mokinu juodveidžius lošti pokerio. Iki šiam laikui išlošiau \$75 vertės įvairių dalykų."

P-lės A. Grigoniutės koncerte teko išgirsti net šešių vietinių lietuvių kompozitorių dainas.

Koks tai pilietis paklausė antro:

— Pasakyk man del ko jū visų dainos skambėjo labai panašiai?

— O ką tamsta nori, kad vie na būtų juoda, o kita balta? Jūk jos visos lietuviškos.

Pateisino Nušovimą

Policininkas nušovė bėgantį A. Cebulską, 15 metų berniuką. Coronerio jury išnešė nuosprendį, jog nušovimas buves pateisintas.

Teisėjo John T. Zurio Laimėjimo Parengimas

Teisėjo John T. Zurio komitetas ruošia "Laimėjimo Parengimą", trečiadienį, lapkr. 11-tą dieną, 7:30 v. v. Dariaus Girėno Svet., 4416 S. Western Ave.

Komisija kviečia atsilankyti visus, kurie prisidėjo prie išrinkimo teisėjo John T. Zuris antram terminui. Bus išduoti rinkimų raportai ir pasikalbėta apie surengimą visuomenės ban

kieto ir apie teisėjo J. T. Zurio inauguraciją gruodžio mėnesy. Komisijos veikėjai šiuomi esate nuosirdžiai prašomi atsilankyti lapkr. 11 d. Bus programa, bus vaišės. — **A. Kumskis.**

Elevatorius Suspaudė Darbininką

Bernard Levand, 45 metų, kuris dirbo Baer Storage Warehouse likosi užmuštas, kai elevatorius prispaudė jį šaftoje.

Operetė 'Meilė be Proto' Bus Pastatyta Sekm. Gruodžio 6 Dieną

Pilna Juokų ir Gyvumo Muzikalė Komedija

Metiniam savo parengime, kuris įvyksta sekmadienį, gruodžio 6 dieną, Dariaus-Girėno svetainėje, Sandaros moteriu 100 kuopa stato vieno veiksmo operetę "Meilė be Proto" arba "Linksmas Doktoras". Dalyvaus žymesni mūsų artistai ir dainininkai.

Taip pat bus ir koncertinė dalis, o paskiau — šokiai. Įžanga tik 75 centai. Rezervuokite iš kalno vietas šiam parengimui, kuris bus smagiausių šiam sezonė.

P-nai A. Miliauckai Atidaro Cicerose Victory Svetainę

Apie Tuos Musų Pasizymėjusius Tautiečius

Geros priemonės ir pasiryžimas viską nugalai. Tai ne užginčijamas faktas. Ne tik Cicerose, bet ir plačioji Chicago gerai pažista Antaną ir Genovaitę Miliauckus, 1837 S. 49th Court. Jie turi puikiausią rezidenciją visoj apieilinkėj. Tai linksmaus būdo žmonės ir sugabūs savo gyvenimo.

Kaukurie juos vadina milijonieriais. Gal ir nėra milijonieriai, bet palyginus su bjėna lietuvių atėvijai, tai pavadinimas milijonieriais atitinka. Jiems garbė už nesišalinimą nuo savo tautiečių ir puosimą apieilinkės. Štai 1217-19 S. Cicero Ave. yra yra jų biznio namas ir gy-

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinius Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS LIETUVIS ADVOKATAS

3317 So. Halsted St. Chicago, Illinois

ANTHONY A. OLIS ADVOKATAS

134 N. La Salle St., Suite 1308
Ketvirtadienio Vakaraus Margaufio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakaraus: Penedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

venami kambariai. Namas atremontuotas iš pat pamatų ir viskas tik žvilga. Bet kas įdomiausia, tai čia turėsime pirmos rūšies modernišką svetainę, valgyklą ir gerą virtuvę. Čia lengvai galės sutilpti pora šimtų žmonių.

Toki vieta čia labai buvo reikalinga. Į trumpą laiką darbas bus baigtas, ir įvyks atidarymas bei krikštynos. Vardą paskyrė pati poni Miliauskienė. Apie patį atidarymą — temykite spaudą ir klausykites radio. Dabar jau galite užsisakyti dieną savo parengimui. Del sutarties šaukite Cicero 205. Nėra abejonės, jog ta vieta turės pasisekimo.

O vestuvėms ir šiaip pokiliam, tai didelė laimė turėti parankią vietą. Nors čia yra ir

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus

DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6111
CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

DR. J. KULIS

Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniai ir Šešt. 8 iki 9 vak.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakaras.
Sekmadieniai: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6446 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6666

daugiaus svetainių, bet kartais taip prisieina, jog parengimą reikia atidėti arba kelti kitur. Dabar ta bėda susimąžins ir tai pasidėkojant gabiems ir sumaniems pp. Miliauckams.

Atsiminkite, jog jūsu pareiga yra paremti savo šalį perkant karo bonus ir taupymo ženklus.

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakominaigai akinius už prieinama kainą ir ant lengvų Ismokėjimų

3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:

Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Av.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL

Ofiso valandos: nuo 1—5 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Av.
Telefonas Republic 786°

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BERTASH

756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėlieniai pagal sutartį.

DA. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal Sutartį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose Chicago dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Pataravimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKAI ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661